

Inatsisartunut ilaasortaq Kristian Jeremiassen

Asasara Kristian Jeremiassen

Inatsisartut suleriaasianni § 37 naapertorlugu Naalakkersuisunut imaattumik apeqquteqaateqarputit:

Sinerissap avataani uuliasiornermi upalungaarsimanissamut killissarititamik siunissami annertunerusumik killiliissallutik Naalakkersuisut pilersaaruteqarpat?

Apeqquteqaaternut tunngavilersuuterni ilaatigut taavat isumannaalisaanermut killeqarfiit pillugit aalajangersakkavut annertusisariaqarivut, taamaalilluni Greenpeace-ip ajoquser-sueqqinnissaa pinngitsoortissinnaassagatsigu.

Illit aamma sinerissap avataani suliffiliat eqqaanni isumannaalisaanermut killeqarfiit narunarsarneqarsinnaanerat pakkersimaarniarlugu iliuuseqarnissamut tunngavilersuuteqarnerni isumaqatigilluinnarpakkit.

Greenpeace-p nalunaarutigaa Kalaallit Nunaata aningaasarsiornikkut killeqarfiani uuliasiorluni qillerinerit unitsinneqarnissaat siunertarlugu. Taamaattumik Naalakkersuisut nunavittami pisuussutinik misissuinissamut qalluinissamullu tunngatillugu aalajangiisinaatitaanerisa aalajangiinernillu piviusunngortitsisinaatitaanerisa nalornissutigineqalinnginnissaat Kalaallit Nunaannut pingaaruteqarluinnartumik soqutiginaateqarpoq.

Greenpeace-p 2010-imi akkerliuniarluni iliuuseqarneri, piffissami aalajangersimasumi annertooujussuarnik aningaasaqarnikkut annaasaqaataasumik qillerinerit unitsittariaqalernerannik kinguneqarput. Taakkua politiit aamma sakkutuut imarsiortut suliarilluagaa-sumik akisoorujussuarmillu suliniuteqareernerisa kingorna aatsaat aallarteqqinneqarput. 2011-imi Greenpeace Kalaallit Nunaata imartaani marlunnik umiarsualiilluni akkerliuniarluni iliuuseqarnerminik annertusaasoq takuarput. Qilleriveqarfik Leiv Eiriksson sumiiffimmut qilleriffiusussamut ingerlaartilluni Greenpeace-p tungaaniit pingasoriarluni akkerliuniarfigineqartareerpoq aammalu sumiiffimmut qilleriffiusussamut apuutereernerata kingorna Greenpeace-meersut pingasoriarlutik isumannaalisaanermut killeqarfimmik narrunarsaallutik iliuuseqarput qilleriveqarfimmullu qaqqillutik. Taakkua pineri tamaasa politiit annertuumik iliuuseqartariaqalertarput akkerliuniat tigusarineqarnerinik kinguneqartunik. Greenpeace-p akkerliuniarluni iliuuseqarneri taamaalilluni aamma Kalaallit Nunaanni Politiinik aammalu Sakkutuunik imarsiortunik, oqartussaasut taakkua inuiaqatigiinni suliassanik pingaarutilinnik allanik suliaqarnissamut periarfissaannik sunniisunik, nukippassuarnik naleqqutinngitsumik akuersaarneqarsinnaanngitsumillu atuiffiusarput.

30. juni 2011
Postboks 1601
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 32 56 00
E-mail: islin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Kisiannili Naalakkersuisut FN-imi Imaani pisinnaatitaaffiit pillugit isumaqatigiisummit pisussaaffeqartinneqarput aammalu Greenpeace-p Kalaallit Nunaata immikkut aningaasarsiornikkut killeqarfimmi pisinnaatitaaffiik narrunarsaanerinit akuliunnissaq, sinaak-kutissat FN-imi Imaani pisinnaatitaaffiit pillugit isumaqatigiisummi aalajangersarneqar-tut iluanni pisariaqarpoq.

Naalagaaffiup imaanut sineriaqartup aamma nalagaaffiit allat immikkut aningaasarsiornikkut killeqarfimmi aammalu nunavittamut tunngatillugu soqutigisaasa pisinnaatitaaffisalu imminnut attuumassuteqarnerat

Imaani pisinnaatitaaffiit pillugit isumaqatigiisummi, ilaatigut nalagaaffiit imaanut sineriaqartut imaani sumiiffinni eqqaminniittuni pisuussutinik misissuinissamut qalluinissamullu pisinnaatitaaffeqarnerat maleruagassaqartinneqarpoq, tassani ilaalluni uuliasiorluni gas-siorlunilu misissuinissamut qalluinissamullu pisinnaatitaaffeqarneq.

Imaani sumiiffiit sinerissamut qaninnerpaat – Kalaallit Nunaanni sineriammit 3 s̆mililit tikillugit – naalagaaffiup imaanut sineriaqartup imaani akisussaaffigisaanut ilaapput aammalu naalagaaffiup imaanut sineriaqartup kisermaassilluni aalajangiisinnaatitaaffi-
nut ilaallutik.

Imaani akisussaaffiusup avataani naalagaaffiup imaanut sineriaqartup pisuussutinik mi-sissuinissamut qalluinissamullu pisinnaatitaaffii, naalagaaffiit imaanut sineriaqartut im-mikkut aningaasarsiornikkut killeqarfii pillugit maleruagassani aammalu nunavittap su-miiffii pillugit maleruagassanit maleruagassaqartinneqarput. Immikkut aningaasarsior-nikkut killeqarfik annerpaamik 200 s̆milinut killeqartinneqarsinnaavoq. Nunavittap su-miiffia aallaaviatigut taamatutaaq 200 s̆milinut killeqartinneqarpoq, kisiannili immap naqqa ungasinnerusumiittoq ilaatilerlugu annertusineqarsinnaalluni.

Immikkut aningaasarsiornikkut killeqarfimmi naalagaaffik imaanut sineriaqartoq, imaani pisinnaatitaaffiit pillugit isumaqatigiisummi artikel 56 malillugu, ilaatigut immap naqqa-ni, nunap iluani taassumalu qaavani imaani pisuussutit uumassusillit taamatullu uu-maatsut pinngortitameersut misissuiffiginissaannut qallornissaannullu kisermaasisus-saatitaalluni pisinnaatitaaffeqarpoq.

Artikel 58 naalagaaffinnut allanut (naalagaaffinnit imaanut sineriaqartunut allaanerusu-nut) tunngatillugu, immikkut aningaasarsiornikkut killeqarfimmi pisinnaatitaaffiit pisus-saaffiillu pillugit maleruagassanik imaqarpoq. Killeqarfimmi naalagaaffiit tamarmik, isu-maqatigiisummi aalajangersakkanut attuumassuteqartunut naapertuuttumik, kiffaan-ngissuseqarlutik imaatigut angalanissamut imarlu qulaallugu timmisartornissamut, im-map iluani kabililersuinissamut aqquersuutinillu ruujorilersuinissamut pisinnaatitaaffe-qarput. Aammattaaq naalagaaffiit tamarmik, kiffaanngissuseqarluni atuinissanut taakku-nunnga atasunik imaani ammaannartumi, nunani tamalaani pisinnaatitaaffinnik allanik atuinissamut pisinnaatitaaffeqarput, soorlu umiartornermut, timmisartornermut, immap iluani kabililersuiner-mut ruujorinillu aqquersuiner-mut atatillugu, aammalu isumaqatigiis-summi aalajangersakkanut allanut naapertuuttumik imaanik atuinissamut.

Naalagaaffiit allat immikkut aningaasarsiornikkut killeqarfimmi isumaqatigiisut malillugu pisinnaatitaaffimminnik atuinerminni aammalu pisussaaffimminnik naammassinninner-minni, naalagaaffiit imaanut sineriaqartut pisinnaatitaaffii pisussaaffiillu peqqissaartumik

ataqqissavaat. Naalagaaffiit allat aamma inatsisit peqqussutillu isumaqatigiisummi maleruagassanut allanullu inuit pisinnaatitaaffiit maleruagassanut naapertuuttumik naalagaaffimmit imaanut sineriaqartumit aalajangersagaasut eqquutsissavaat.

Imaani pisinnaatitaaffiit pillugit isumaqatigiisummi isumannaallisaanermut killeqarfiit atitussusissaannut maleruagassat

Imaani pisinnaatitaaffiit pillugit isumaqatigiisummi artikel 60 malillugu naalagaaffik imaanut sineriaqartoq, qeqertaliat, ikkussukkat sanaartukkallu kaajallallugit, ilanngullugit sinerissap avataani suliffiliat kaajallallugit, isumannaallisaanermut killeqarfiliisinaapput.

Artikel 60, imm. 6 malillugu umiarsuit tamarmik isumannaallisaanermut killeqarfik ataq-qissavaat aammalu qeqertalianut, ikkussukkanut, sanaartukkanut aamma isumannaallisaanermut killeqarfinnut tunngatillugu malitassat nunani tamalaani nalinginnaasumik akuerisaasut eqquutsissallugit.

Isumannaallisaanermut killeqarfiit iluanni nalaagaaffik imaanut sineriaqartoq, imarsiornerup taamatullu qeqertaliat, ikkussukkat sanaartukkallu isumannaassusaat qulakkeerniarlugu iliuusissanik naleqquttunik aalajangersaasinnaavoq.

Isumannaallisaanermut killeqarfiit kaajallallugit atitussusaat, atitussusissaq annertunerusoq nunani tamalaani malitassat nalinginnaasumik akuerisaasut imaluunniit nunani tamalaani kattuffimmit piginnaaneqartumit inassuteqaatit malillugit akuerisaasimangippat, killingani silarlarmi suminngaaniilluunniit uuttorlugu 500 meterinit annertunerussanngilaq.

Taamaalluni artikel 60, imm. 4-imi aamma 5-imi allassimavoq, naalagaaffik imaanut sineriaqartoq "pisariaqarsimappat" sinerissap avataani suliffiliaq kaajallallugu "isumannaallisaanermut killeqarfinnik naleqquttunik" killeqarfiliisinaasoq, aammalu killeqarfiup ataatsip atitussusaa, atitussusissaq annertunerusoq nunani tamalaani malitassat nalinginnaasumik akuerisaasut imaluunniit nunani tamalaani kattuffimmit piginnaaneqartumit inassuteqaatit malillugit akuerisaasimangippat, 500 meterinit annertunerussanngitsoq.

Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi isumannaallisaanermut killeqarfiit pillugit maleruagassat

Isumaqatigiisummi maleruagassanut naapertuuttumik Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 14-mi isumannaallisaanermut killeqarfiit pillugit maleruagassat aalajangersarneqarput aammalu tamatumunnga aalajangersakkat sukumiinerusut, sinerissap avataani sanaartukkat aamma umiarsuit unnuisarfiit eqqaanni isumannaallisaanermut killeqarfiliussat pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 14-imi 26. august 2010-imeersumi aalajangersarneqarput.

Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 14, imm. 3 aamma 4, aamma nalunaarummi § 2 malillugit, suliffiliat ingerlaarsimangippata imaluunniit kalinneqanngippata, sinerissap avataani suliffiliat isumannaallisaanermut killeqarfinnit ungalusimassapput. Isumannaallisaanermut killeqarfiit aallaaviatigut suliffiliat kaajallallugit, sinaannit silarlarmit sumiittumiilluunniit imaluunniit nalunaaqutsersuutaasut atorneqartumit allamit uuttorlugu 500 meterinik isorartussuseqarput.

Nalunaarummi § 3 malillugu umiarsuit angallatillu allat, sanaartukkat, aaqjissuussat, atortut allallu tigussaasut sinerissap avataani suliffiame inatsisit malillugit susassaqaangitsut, isumannaallisaaanermut killeqarfiup iluanut appakaateqqusaanngillat.

Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi isumannaallisaaanermut killeqarfiit pillugit § 14-imi maleruagassanut piareersaatitut suliaasut naapertorlugit, taakkua isumannaallisaaanermut killeqarfinnut tunngatillugu imaani pisinnaatitaaffiit pillugit isumaqatigiisummi maleruagassanut, maleruagassanullu allanut isumannaallisaaanermut killeqarfinnut pingaaruteqartunut naapertuuttumik nassuiaaserneqassapput atorveqassallutillu.

Immikkut aningaasarsiornikkut killeqarfimmi aamma nunavittamat tunngatillugu Kalaallit Nunaata soqutigisaannik pisinnaatitaaffiinillu illersuinissamat suliniuteqarneq

Greenpeace-p akerliuniarluni iliuuseqarneri FN-imi imaani pisinnaatitaaffiit pillugit isumaqatigiisummi Artikel 58 iluatsillugu ingerlanneqarput, taanna malillugu naalagaaffiit tamarmik immikkut aningaasarsiornikkut killeqarfimmi kiffaanngissuseqarnerit arlallit atorluarsinnaavaat, tassani ilaalluni kiffaanngissuseqartumik imaani angalanissaq. Artikel apeqqutaatitsinermik imaqarpoq, tassalu kiffaanngissuseqartumik taakkuninnga atuinissaq isumaqatigiisummi aalajangersakkanut allanut naapertuutissasoq, tassani ilaalluni aamma artikel 56, taanna malillugu naalagaaffik imaanut sineriaqartoq immikkut aningaasarsiornikkut killeqarfimmi misissuineranut qalluinernullu, immap naqqani, nunap iluani taassumalu qaavani imaani pisuussutinik uumassusilinnik taamatullu uumaatsunik pinngortitameersunik piujuartitsinissamat ingerlatsinissamullu tunngatillugu kisermaassisussaataitaalluni pisinnaatitaaffilerneqarluni.

Aammattaaq artikel-imi aalajangersarneqarpoq naalagaaffiit allat immikkut aningaasarsiornikkut killeqarfimmi kiffaanngissuseqarnissamat pisinnaatitaaffimminnik atuinermillu aammalu pisussaaffimminnik naammassinninnerminni, naalagaaffiup imaanut sineriaqartup pisinnaatitaaffiinik pisussaaffiinillu peqqissaartumik ataqqinnissasut aammalu inatsisit peqqussutillu, isumaqatigiisummi tassani aalajangersakkanut allanullu inuit pisinnaatitaaffiit maleruagassanut naapertuuttumik, naalagaaffimmit imaanut sineriaqartumit aalajangersagaasut malissallugit.

Tassalu imaappoq naalagaaffiup imaanut sineriaqartup aningaasarsiornikkut killeqarfiani kiffaanngissuseqarnerit naalagaaffiit tamarmik atorluarsinnaasaat piumasaaqatitaqaangitsumik ingerlanneqarsinnaanngillat, kisiannili paarlattuanik naalagaaffiup imaanut sineriaqartup pisinnaatitaaffiit pisussaaffiinullu aammalu inatsisinut peqqussutinullu naalagaaffiup imaanut sineriaqartup aalajangersagaannut ataqqinnittussaaneermiit killilersorneqarput.

Greenpeace-p umiarsuai marluk taakkua Holland-imi nalunaarsorsimasuuppum aammalu Greenpeace-p umiarsuaasa imarsiornerup isumannaatsuunissaanut maleruagassanik unioqqutitsineri aammalu isumannaallisaaanermut killeqarfimmi narrunarsaaneri pillugit Søfartsstyrelsen Holland-imi imarsiornermut oqartussaasut ilisimatippai, suliap misissorneqarnissaa aammalu naalagaaffiup erfasoqarfiusup tungaaniit pisariaqartunik iliuuseqarnissaq piumasarineqarluni.

Naalakkersuisut Siulittaasuat suliamut tunngatillugu Statsministerimut saaffiginnissuteqarpoq, tamatumalu kingunerisaanik Nunanut allanut ministeriaqarfik piumaffigineqarpoq, Namminersorlutik Oqartussat suleqatigalugit, sinerissap avataani suliffiliani isumannaallisaanermut killeqarfiit narrunarsarneqarsinnaaneri pakkersimaarniarlugit iliuuseqarluni, Imaani pisinnaatitaaffiit pillugit isumaqatigiisummi sinaakkusiussat iluanni aaqqiissutissamik nassaarniassasoq.

Tassani inatsisilerinikkut ajornartorsiutit pisariulluinnartut inuit pisinnaatitaaffiik akuliut-sitsisussat pineqarput. Aatsitassanut ikummatissanullu inatsisip aamma isumannaallisaanermut killeqarfinnut nalunaarutip nassuarneqarnerat imaani pisinnaatitaaffiit pillugit isumaqatigiisummi maleruagassanut naapertuuttuusussaavoq. Isumannaallisaanermut killeqarfiit illersorneqarnissaannut iliuusissat toqqarneqartut annertussusissaannik ataa-siakkaani oqimaalutaaqqissaartoqartartussaavoq, illersuinissamik soqutigisaqarneq soorlu inuit ajoqusernissaat, inuup inuuneranik annaasaqarsinnaaneq, annertuumik mingutsitsineq, annertoorsuarnik atortunik ajoqusiineq aammalu tunisassiornermik unitsit-sinerit annertuut sanilliunneqartussaallutik. Qanorluunniit pisoqaraluarpat, pissutsit im-mikkut illuinnartuusimanngippata, sinerissap avataani suliffiliaq kaajallallugu isuman-naallisaanermut killeqarfimmik 500 meterinit annertunerusumik atitussuseqartumik piler-sitsisoqarsinnaanngilaq.

Greenpeace-p inatsisinik unioqquitsilluni akerliuniarluni iliuuseqartuarnera, uuliasior-nermik suliffissuit Kalaallit Nunaanni uuliasiorluni misissuinerimut aningaasaliiumajun-naassappata, inuiaqatigiinnut kalaallinut annertoorujussuarmik aningaasaqarnikkut ajo-qusiinnaavoq. Taamaattumik pissutsit maannakkut atuuttut attatiinnarneqarsinnaan-ngillat aammalu ajornartorsiummut ataavartussamik aaqqiisutissaqarnissaq Naalakker-suisut pingaarnersiunerminni pingaarnarpaatipaat.

Taamaalillunga matumuuna neriutigaara apeqqut naammattumik paasinarsisimassa-soq, kisiannili soorunami itisiliisunik apeqqutissaasinnaasunik akissuteqarnissamut pia-reersimavunga aammalu suliami nutaarsiassaqalerpat annertunerusunik paasissutissiil-lunga uterfigumaarpakkit.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta

Ove Karl Berthelsen

14. Juni 2011

Inatsisartut suleriaasianni § 37 naapertorlugu Naalakkersuisunut apeqqut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Naalakkersuisunut Apeqqut:

Sinerissap avataani uuliasiornermi upalungaarsimanissamut killissarititamik siunissami annertunerusumik killiliissallutik Naalakkersuisut pilersaaruteqarpat?

(Inatsisartuni ilaasorta, Kristian Jeremiassen Siumut)

Tunngavilersuut

Aningaasat suliffissallu nunatsinni pisariaqartippagut, ukiunilu kingullerni Cairn Energy-ip uuliamik ujarlenera tapersorsorpara aningaasanik suliffissanillu pisariaqartitatsinnik pilersitsisinaaneq tapersorsorakku.

Avatangiisnik illersuiniaqatigiit Greenpeace-kkut ugguuna isumaqatigisinnaavakka, tassa Issitumi avatangiiseq eriaqilluinnartariaqaripput taamaattoq tassunga ilanngullugu nalunaarutigissavara Greenpeace-kkut pineqartoq pillugu periusaat tapersersunngilluinnarakku, Kalaallit Nunatsinni nunarsuarmioqatigiit sillimaniarneq pillugu piumasaqaatit sukanganerpaat naammassineqarnissaat pillugit ilungersoratta.

Greenpeace ukioq kingulleq aammalu ukioq manna Cairn Energy-ip sulinera iluatsittumik unitsit-tarpaat isumannaallisaaneq pissutigalugu, isumaqarpungalu upalungaarsimanissamut killissarititamik annertunerusumik killiliisariaqarpugut taamaalilluni Greenpeace-ip ajoqusersueqqinnissaa pinngitsoortissinnaassagatsigu.

Kissaatigaara apeqquteqaatika ullut suliffiusut qulit iluanni akineqareersimanissaat.